

4. Бабенко А.М. Аналіз та запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються озброєними молодіжними організованими угрупованнями. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 1-2. 2022. С.54-59.

5. Бабенко А.М. Запобігання організованим, озброєним та терористичній злочинності як складова безпеки в умовах Євроінтеграції. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4. Ч. 1. С.54-58.

6. Бабенко А.М. Тактико-психологічні, кримінально-процесуальні, адміністративно-правові та оперативно-розшукові заходи профілактики і запобігання кримінальним правопорушенням. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 1. 2021 С. 14-22.

7. Бабенко А. М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксеологічний вимір: монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 416 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-501-6-162>

**ТЕОРЕТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ «АДМІНІСТРУВАННЯ»,
«ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ», «ПУБЛІЧНИЙ ІНТЕРЕС»
В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРАВІ**

Білик Максим Володимирович

*аспірант кафедри теоретичної юриспруденції
Київський національний економічний університет*

імені Вадима Гетьмана

ORCID ID: 0009-0006-8548-6020

м. Київ, Україна

У той же час в Енциклопедичному словнику з державного управління термін «адміністрація» у широкому розумінні розглядається як: «вся діяльність держави з управління, яку здійснюють різноманітні виконавчі та розпорядчі органи» [1, с. 27].

Ще одне тлумачення цього терміну відображено у складі Політологічного словника, який передбачає, що адміністрація це: «сукупність розпорядчих органів державного управління, виконавчої влади (уряд, відомчі установи, виконавчі комітети, апарат президента, губернатора тощо), діяльність яких має не політичний, а переважно управлінський, організаційний характер.» [2, с. 23].

та «публічне адміністрування». Про існування поділу права на публічне та приватне нам відомо від Ульпіана ще з часів Римської імперії. До публічного права він відносив те, що стосується стану Римської держави, а до приватного належало те, що стосується корисності окремих осіб. Окрім цього він додавав, що одні речі корисні публічно, а інші приватно. При цьому умовою розподілу була наявність публічного або приватного інтересу. Так само питання публічного інтересу й в наш час залишається основним для визначення вже згаданих категорій «публічна адміністрація» та «публічне адміністрування». Насправді, наразі у юридичній науці загалом та у адміністративній доктрині зокрема досі не сформованого єдиного бачення щодо тлумачення відповідних термінів.

Автори підручника Адміністративне право та адміністративний процес під поняттям «публічного інтересу» розуміють: «інтерес держави, суспільства, територіальної громади, а також важливі для великої кількості осіб інтереси й потреби» [6, с. 38]. Тобто, в даному формулюванні «публічного інтересу» основну увагу учені адміністративісти звертають саме на широту кола суб'єктів, яких він стосується. Загалом із даним тлумаченням складно не погодитись, оскільки якраз на противагу інтересу публічному, приватний інтерес задовольняє потреби окремого кола осіб. Також саме це визначення терміну «публічний інтерес» отримало закріплення на законодавчому рівні і відображено у пункті 6 частини 1 статті 2 ЗУ «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 № 2073-ІХ**Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Колектив авторів підручника за редакцією Ю. С. Назара при формулюванні дефініції «публічного інтересу» особливого значення надають питанню легалізації такого інтересу державою, вони розглядають «публічний інтерес» як: «інтерес соціальної спільності, що легалізований і задоволений державою» [7, с. 14]. Не можемо повністю погодитись із таким баченням цієї категорії, оскільки на наше переконання існування публічного інтересу не може залежати від волі держави, тому що далеко не всі сучасні держави сповідують демократичні цінності та вбачають за необхідне задовольняти інтереси свого народу.

Інші ж науковці у сфері адміністративного права напряму пов'язують поняття «публічного інтересу» із діяльністю суб'єктів

публічного адміністрування. За їх твердженнями основою цієї категорії є: «об'єктивний інтерес усього суспільства, тобто важливі для значної кількості фізичних і юридичних осіб блага, які, відповідно до законодавчо встановленої компетенції, забезпечуються суб'єктами публічного адміністрування на певній території у визначений проміжок часу». На нашу думку це визначення доречно розглядає публічний інтерес як благо, яке є важливим для широкого кола осіб, проте, не вважаємо достатньо правильним формулювання дефініції «публічного інтересу» на підставі його забезпечення суб'єктами публічного адміністрування, оскільки наша позиція полягає у тому, що публічне адміністрування виникає якраз в наслідок задоволення публічного інтересу, а не навпаки.

На однаковій важливості публічного інтересу для кожного члена суспільства наголошують у своїй роботі професори Мельник Р.С. та Бевзенко В.М. Вони розглядають термін «публічний інтерес» як: «інтерес, який має будь-яка особа на безумовній основі», тобто за їх переконанням це лише той інтерес, який «однаковою мірою є важливими для кожного члена суспільства». До кола таких інтересів вони відносять «усвідомлені інтереси усього суспільства або його частини (територіальної громади, держави тощо), що є відображенням економічних, соціальних та правоохоронних потреб населення»[8, с. 36]. Серед вищенаведених визначень останнє нам видається найбільш вдалим, оскільки максимально повно розкриває дефініцію поняття «публічного інтересу» як узагальнену потребу широкого кола осіб і не ототожнює його з поняттям «державного інтересу».

На наше переконання «публічний інтерес» – це об'єктивна суспільна потреба у задоволенні людських прагнень, які одночасно важливі для усіх або значної частини членів суспільства, що спрямована на підтримання та реалізацію загального блага.

Із метою задоволення такого публічного інтересу в правовій системі формується особливий суб'єкт, який має назву «публічна адміністрація», а його основна діяльність полягає у здійсненні публічного адміністрування.

Отже, в сучасній юридичній науці сформовано ряд різних підходів до тлумачення та використання понять «публічна адміністрація» та «публічне адміністрування». Перша група вчених розглядає категорію «публічна адміністрація» як: «певним чином побудовану систему органів державної виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та інші суб'єкти, наділені адміністративно-управлінськими функціями, які діють з метою забезпечення як інтересів держави, так і інтересів суспільства в цілому». Очевидно вищенаведене визначення сформульовано достатньо вдало,

оскільки воно не лише визначає широке коло суб'єктів, які здійснюють публічне адміністрування, а й також зосереджується на меті їх діяльності у вигляді забезпечення публічного інтересу, що виражається через інтереси держави та суспільства в цілому.

Література:

1. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. К. : НАДУ, 2010. 820 с.

2. Політологічний словник : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М. Ф. Головатого та О. В. Антонока. К. : МАУП, 2005. 792 с.

3. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпуненко (співголова) та ін. 2011. 748 с.

4. Blackwell A. H. The dictionary of essential legal terms. Naperville, Illinois : Sphinx Publishing, an imprint of Sourcebooks, Inc., 2008. 560 p. URL: <https://www.latestlaws.com/wp-content/uploads/2015/04/Legal-Dictionary.pdf>.

5. Сурай І. Г. Адміністрування. Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Адміністрування>.

6. . Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтєвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. – Вид. 5-те. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. – 700 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/52731/1/A_Nashynets-Naumova_APAP_FPMV.pdf.

7. Адміністративне право України : підручник / В. В. Середа, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4364/1/AdminPravo_28-03-2022.pdf.

8. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014. 376 с. URL: <https://www.os.ce.org/files/f/documents/d/c/358156.pdf>.